REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf.. Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 176. Brașov, Luni-Marți 12 (25) August 1908.

O scrisoare din România.

Brașov, 11 (24) August a, c.

Directorul ziarului nostru a primit zilele aceste dela un bărbat distins din România o scrisoare, care ni-a adus aminte de acele vremuri, când la »Gazeta« noastră se concentrau adeseori firele acțiunilor ce se pregăteau pentru binele obștesc din Principatele române vecine. — In aceasta scrisoare se apelează la concursul nostru pentru a ne ocupa și noi cu propaganda modificărei legii de pensiune din 1902, ce este în vigoare azi în România și care prin denegarea dreptului de penziune funcționarilor de stat, cari au servit 10 și 15 ani, a dat naștere unui gravamen îndreptățit al slujbașilor statului.

La timpul său, când s'a adus legea amintită ziarul nostru a constatat anomalia, despre care e vorba în scrisoarea de mai jos, și va părtini și lua în apărare și în viitor nizuințele îndreptățite pentru modificarea legii amăsurat principiului recunoașterii drepturilor câștigate. Avem dreptul și datoria chiar de a ne da părerea independent asupra tuturor celor ce se petrec în viața de stat și națională a fraților noștri din regat. De un lung timp încoace însă ni-a impus o atitudine reservată pe toată linia împrejurarea, că ni-s'au reproșat pe la 1883 și 1885, că am voi să ne amestecăm în trebile interne și să dăm direcțiune politicei fraților noștri din regat.

In cazul de față se tratează în special de o cestiune de drept și de dreptate, care apreciată în coloanele foaiei noastre, obiectiv și liber de ori-ce preocupare a politicei militante de partid din România, nu poate să fie tălmăcită nici într'un chip de vr'un amestec necuviincios.

Credem prin urmare, că nu putem satisface mai bine dorinței stimatului amic al foaiei noastre, care apelează într'un chip așa de mult măgulitor la sprijinul nostru moral în cestiunea delăturării nedreptații, ce e convins că s'a făcut unei părți din slujbașii statului în legea cea nouă de pensiune, decât lăsând să urmeze aici scrisoarea sa în toată estensiunea:

Domnului Director al ziarului

„Gazeta Transilvaniei“

Brașov.

„Avem onoarea de a cere și concursul d voastre luminat și imparțial pentru a Vă ocupa cu propaganda modificărei legei generale de pensiune din 1902, în vigoare azi în România. Este vorba de-o mare nedreptate ce s'a comis cu ocasiuneu suprimarei legei de pensiune din 1890 și cu votarea actualei legi.

Și eată motivele:

După legea din 1890 se acordau pensiuni pentru *10 și 15 ani* de serviciu. Aceste pensiuni se acordau la împlinirea etății de 54 ani.

In baza acestei legi și în conformitate cu conținutul ei mai multi slujbași și foști muncitori ai țării au fost regulați la pensiune și se bucură azi de munca lor, de drepturile câștigate cu reținerile lăsate statului“.

*

„După legea de azi, cele două clase de funcționari ai țării, adecă cei cu 10 ani și cu 15 ani de serviciu, au fost șterși de pe fața pământului și cu o trăsătură de condeiu aruncați la stradă.

Cu votarea legei din 1902, nu s'a ținut cont de recunoașterea *drepturilor câștigate până la sancționarea nouei legi*, principiu mare și nemuritor recunoscut universalmente de toate parlamentele Europei.

Pe vremurile trecute cu ocazia votărei legilor de pensiune s'a ținut cont și la noi, de oamenii politici și de guvern de pe vremuri, de principiul recunoașterei drepturilor câștigate.

Apoi bine este, d-le director, cu drept este ca o clasă de muncitori ai țării să se bucure de drepturile câștigate cu munca adusă statului, sub legea din 1890, și altă clasă de muncitori, fii ai aceleiași țări și cu aceleași drepturi să fie asvârliți ca copiii vitregi?

Nu de sigur, și de aceea se cere și puternicul D-voastre ajutor ca să binevoiți a Vă ocupa de modificarea legei din 1902 într'un senz mai liberal, mai blând și mai democrat. In nici o țară a lumei nu se găsește un funcționar al statului, ca la 10 și la 15 ani de serviciu și la etate de 54 și 58 de ani să fie muritor de foame

*

Ziarele din București sunt actualmente ocupate cu polemici zadarnice cu privire la Macedonia și la d. P. P. Carp.

Ziaristica și opiniunea publică și chiar Românii din Macedonia ar trebui să fie recunoscători dlui P. P. Carp de agitarea ce a făcut'o cu cestiunea întrevederei cu ziaristul străin. Aceasta conversațiune a fost o adevărată minune pentru agitarea cestiunei, deoarece, acum ca niciodată, s'au confirmat mai tare și mai precis drepturile câștigate ale Românilor din Macedonia.

D-l P. P. Carp este un tip de om politic *sui generis* și face bine. In 1870 când a fost interpelat ca ministru de externe cu ocazia răsboiului franco-german de atitudinea României etc. d-l P. P. Carp, în aplauzele sgomotoase ale Camerei, și în strigătele puternice ale tribunelor a zis: „Inima Românilor va fi acolo unde va fâlfăi drapelul francez!“

Inima d-lui P. P. Carp, ca și aceea a tuturor Românilor va fi acolo unde va fâlfâi drapelul Românilor. Fiți sigur, d-le director, de aceasta. Polemica de azi va fi trecătoare ca apa Dâmboviței, ca fumul vaporului!“

Darea de seamă a dep. V. Goldiș. In mijlocul unui mare auditor compus din alegătorii cercului Radna și în presența mai multor fruntași români din Arad, Lipova și jur și-a ținut dep. V. Goldiș în 10 l. c. n. darea sa de seamă în comuna *Cuvin*. Intr'un discurs mai lung dep. Goldiș a vorbit despre activitatea și rolul deputaților naționaliști în dietă, atingând toate cestiunile dela ordinea zilei, între cari persecuțiunea pressei naționaliste, legile votate de dietă și îndeosebi despre faimoasa lege școlară a lui Apponyi. Dep. Dr. St. C. *Pop* a vorbit pe larg despre sufragiul universal. De încheere s'a votat o resoluțiune analoagă cu cele votate la adunările românești ținute până acum, o adresă către dietă, în care se pretinde întroducerea votului universal și următoarea telegramă adresată Maj. Sale:

»Din partea Românilor cercului electoral dietal al Radnei, adunați astăzi în comuna Cuvin, primește, Majestate, expresiunea credinței lor în veci nestrămutate și cel mai adânc devotament. Cu încredere într'un viitor mai frumos, Te salutăm, Majestate, ca pe marele principe al sufragiului universal nefalsificat și ocrotitor egalității în drepturi a tuturor popoarelor țării«.

Congresul bisericei sârbești se va întruni în curând pentru a lua la cunoștință hotărârea Maj. Sale în ce privește recenta alegere de patriarch. Maj. Sa — precum se comunică din isvor competent — *n'a întărit alegerea episcopului Zmejanovici de patriarch*. Prin urmare se va face o nouă alegere.

Rechemarea jandarmeriei austriace din Macedonia. Din Viena se anunță, că Guvernul comun austro-ungar a hotărît rechemarea jandarmeriei din Macedonia. Rechemarea nu se va face în mod subit, ci ofițerii austriaci vor obținea un concediu nelimitat din care nu se vor mai reîntoarce în Macedonia.

Ministrul de finanțe al Franței, Caillaux — spun foile maghiare — ar fi rămas »încântat« de progresele realisate de Ungaria pe terenul *cultural* și economic.

O fi!

Ministrul de externe al rusiei Isvolski sosind Sâmbătă la Marienbad, a fost primit într'o lungă audiență de regele Eduard al Angliei. Cele discutate stau în legătură cu visitele recente ale regelui Eduard, făcute la curtea imperială germană și austriacă.

Tinerimea noastră.

(Studențimea.)

Câteva condee tinerești s'au încercat să schițeze poziția decăzută a tinerimii noastre universitare. Unii dintre acești tineri au arătat numai relele, cari bântue între studenți și-și esprimă îndurerați îngrijorarea pentru viitorul neamului nostru, care va fi lipsit de conducători cuminți, harnici și devotați intereselor publice naționale. Alții — și aceștia mai puțini — și-au dat silința în marginile putinței lor, să schițeze anumite puncte programatice, cari ar avea menirea să îndrepteze răul și să fixeze pentru tinerime anumite mijloace, cu ajutorul cărora s'ar putea delătura toate cele anormale întroducându-se în sânul ei o viață nouă, din care ar răsări cu vremea adevărații și mult așteptații înainte-mergători ai culturei poporului nostru.

La această discuție mă simt îndem-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Epilog

la serbările dela Șimleu ale Asociațiunei.

— Urmare. —

Inchipuiți-vă o clădire de 13 m. lățime și aproape 60 m. lungime (date oficioase!), cu scenă într'un fund, și cu bufet restaurant în celalalt. La margini dealungul păreților, coridor, cu câte trei întăriri regulate, și altele de siguranță. Pe jos padimentat tot, cu scânduri rânduite, (»jiluite«, cum s'ar zice în partea locului). De asupra, căpriori de grinzi înfășurați în hârtie colorată, coperiș de scânduri' peste care o pânză groasă muiată în catran. Putea să vină orice vifor!

Dar dinlăuntru pavilionului, — notele de poezie! In dreapta si în stânga începând dela scenă, câte cinci loji încăpătoare — valoare de 25—30 Cor. în toată seara. (Totdeauna pline). Tot în stânga, încă o lungă-lungă lojă, cu flancuri enorme de hârtie înaintea fiecărui șezut — pentru presă! Toate lojile la înălțime de aproape 2 m. peste capetele celor ce ședeau pe scaune, (à 6 cor.) și pe lavițe à 3—4 cor. Și închipuiți-vă acum, lojele acestea mai înalte decât celelalte locuri, *acoperite toate cu lucruri de mână, în stil românesc*!

La spate, la întrare în loje, perdele. Si acestea multe cusute românește. De pe galeria lojelor atârnau în covoare grele de țesătură românească. *Peste ele*, ștergare, învelitoare, scutece, și alte obiecte mai mici, toate pline de alese și bogate chindisituri, purtând pe un bilețel numele proprietarei, care adese e și harnica lucrătoare a lor. Când le-am văzut, întâiul meu gând era, că asta o fi expoziția etnografică!

Pentru un Român verde e o deosebită senzație, să se vadă înconjurat din toate părțile de artă românească. Numai când am întrat întâiașdată în catedrala dela Sibiiu, am mai avut acest sentiment de — acasă.

Efectul este numai potențat prin tablourile fruntașilor bărbați selagieni, și de frunzarul verde, ce acopere unde n'au ajuns cusături.

Iar lumina electrică, care a fost instalată repede și foarte practic, aceste decoruri deadreptul fac o impresie de feerie. Un tablou mai minunat decât orice teatru dela oraș mare.

A costat o muncă uriașă, (vrednică de aceeaș reclamă ca și monografia! *Honny Soit* etc) și un gust de rară finețâ, dar comitetul a și fost mândru de opera sa. Nu știu din capul cui a răsărit ideea — de-l întrebai pe unul spunea că celalalt, atâta modestie! — dar a răsărit bine. Pe o scenă ca și aceasta să tot joci! (Și ce o sală ca și aceasta să tot taci banchete?)

Și cum spuneam, comitetul era mândru de opera sa.

In dimineața sosirei, adăpostit cum adăpostit, cer să fiu prezintat »comitetului« aranjator. Mă duce o copiliță la — d. Ion P. Lazar.

Il găsesc, după oarecare căutare, la pavilion. Inhățat și de unul și de altul de mânecă, împărția porunci, și alerga când aici când acolo. Așa l'am văzut trei zile dearândul.

Il prind și eu.

»Baciule Lazar, ce facem cu asta, ce facem cu ceea?«

»Las că le isprăvim toate«.

»Da, tot să știu...«

»Hai numai să-ți arăt pavilionul!!«

Și ni-l arată.

Era poate mai bine să las descrierea lui pe acum, s'o fac așa, cum mi-a făcut-o mie baciul Lazar. Era desigur o descriere mai fidelă, și mai »plină de iubire«. Vorbea doar creatorul despre creatura sa.

N'am îndrăznit să pun întrebări prozaice, în acele momente. Mai târziu am aflat numai dela alții, »istoria« pavilionului.

Truda de o lună de vreme. Ceartă cu Evreii, cari au dat materialul; umblare pe la cele 11 doamne și 4 domnișoare, cari au dat decorațiile; să nu te lași înșelat de unii, să știi liniștiți pe ceilalți — în adevăr pentru astea toate o lună de vreme nu-i prea mult, și nici 1000 de Coroane, cât au stat aranjatorilor la îndemână, nu-i peste cap!

Despre cheltuelile avute peste tot, — cestie, ce-mi gâdile curiositatea ades — n'am putut să aflu nici mai târziu. Era peste poate să faci socoteli în pripă. Desigur, însă, vom vedea undeva niște socoteli măcar aproximative, — ca să putem și pe baza cifrelor, compune la capăt bilanțul general, și stabili mai ales contul profitului »material și moral«. Un lucru — stabilirea aceasta! — care astăzi încă nu se prea face, dar cât de curând se va face, fără îndoială, cu multă băgare de seamă! Cât de curând, adecă atunci când adunările generale ale Asociațiunei, nu vor mai fi »serbări culturale«.

— Vorbiam însă de pavilion. Să ne întoarcem iar la el, și să-l mai sorbim odată din ochi — din ochii plini de jale,

nat să iau parte și eu, cu atât mai vârtos, că vremurile grele, prin cari trecem astăzi cu toții, reclamă cu tărie fixarea cărărilor, pe cari trebue imperative, să înaintăm, pentru ca nu cumva vrășmășia timpului să ne împingă spre nimicire. Drept aceea voiu căuta să arăt mai întâiu cauzele cari au născut răul și în urmă voiu fixa în cadrul posibilității mijloacele, prin cari cred că s'ar putea stârpi răul.

Inteleg și eu ca toți cei îngrijorați rostul tinerimii în viața unui popor. Știu, că tinerii vor fi conducătorii de mâne ai acestuia și că dela tenacitatea lor atârnă trăinicia și virtutea în viitor a poporului. Tocmai din cauza asta trebue să se pună pond deosebit pe creșterea tinerimii.

Intâia cauză, care după convingerea mea e cea mai cardinală, a decadenței tinerimei noastre o *lipsa de cultură națională*. Eșită în partea cea mai mare din școli, cari nu-s ale noastre, unde nu se pune nici un pond pe cultura noastră, această tinerime devine absolut apatică față de tot ce-i curat românesc. Fizicește, ea aparține și mai departe corpului național al neamului nostru, dar sufletește privită din punctul de vedere al gândirii ei, ea nu se mai poate considera ca aparținătoare ființii pure naționale a neamului nostru. Intre păreții școalei streine, unde istoria se predă în mod preocupat și dușmănos nouă, tânărul nostru nu va avea ocaziunea să cunoască adevărul, cu atât mai vârtos, dacă fiind ușuratic și neserios, nici nu va căuta să descopere acest adevăr, așa că după ani de zile sufletul său se va afla într'o stare absolută de metamorfozare. Spiritul lui corcit nu va mai avea puterea să selecționeze tezele adevăratei culturi, care să corăspundă adevăratei lui chemări. Ba mai mult, el va deveni dușmanul culturei noastre, dușmănie născută în sufletul lui prin propagarea unilaterală a culturei străine egoiste. Această dușmănie însă nu și-o va manifesta imediat pe față, fiind-că se teme de anumite »prejudiții«, cum li-ar zice el, ci se mulțămește deocamdată s'o desconsidere prin sarcasm și satiră înfumurată. Acesta e adevărul real și altul nu. Ori cât ar căuta să susțină cineva contrarul se înșală, fiind-că judecata lui nu va fi decât păreri nutrite de aparințe.

Dacă unii tineri, cari au studiat în școli neromânești, dușmane culturii noastre și au devenit totuși Români mari, nu se esplică decât prin faptul logic, că acești cu minte luminată, cu simțăminte înalte și cu dragoste, moștenită din părinți, pentru cultura și naționalitatea noastră — n'au căutat să rupă nici odată legătura genuină națională a neamului nostru. Conduși mereu de spiritul lor superior au stat în continuă legătură cu tradițiunile, obiceiurile și cu toate manifestațiunile sufletești ale poporului român. Dacă nu fizicește, dar sufletește au luat totdeauna parte la durerile și bucuriile neamului românesc.

Deci să nu ne înșele aparența, ci să judecăm logic și cuminte. *Să înțelegem dară, că prima causă, care întunecă curățenia genuină a spiritului și ființei naționale a tinerilor noștrii, e cultura streină care eschide căldura națională.*

A doua cauză a decadenței tinerimei noastre *e sistemul anormal de guvernare* din țara noastră. Regimul nedrept i-a făcut pe mulți tineri nepăsători, apatici și neîncrezători într'un viitor mai bun. Pesimismul acestora s'a prefăcut într'un fel de obicinuință egală cu nebunia, care râde când altul plânge și plânge când altul râde.

In desnădăjduirea lor acești tineri și-au uitat, că însuflețirea, munca și cultura sunt elemente de luptă, cari răstoarnă încet dar sigur ori ce forme învechite de stăpânire primitivă și de nedreptățire, Ei nu mai cred în vraja luptei pentru libertate, ci spiritul lor tacit visează deja moartea lașe a sclavului slăbit de greutățile ce-i apasă corpul și sufletul. In inima lor nu există decât o singură durere, durerea lor proprie, strâmtă, egoistă, uitânduși cu totul de durerea celor mulți, cari așteaptă încurajare. Mărginiți cum sunt și necinstiți ei nu știu *ci în istoria popoarelor nu apatia, ci lupta intensiva spirituală a răsturnat toate poftele de nedreptațire ale celor răi.*

A treia cauză a răului stăpânitor e *lipsa de simțăminte adânci naționale* în sufletul tinerilor noștri. Aceste simțăminte se nasc de-odată cu individul și nu pier decât de-odată cu el, ele nu tolerează aberațiuni nenorocite dela ființa curată în care își au sălașul. Adăpate din dureri nesfârșite și întărite de împrejurările maștere ale vremii, în care trăesc, ele fac din individ un bărbat conștiu de chemarea sa, care nu se înfrică de nici o aparență, pe care nu-l ține în loc nici o piedecă, ci încrezut în destoinicia sufletului său întărit, merge cu bărbăție înainte, înfruntă cu îndârjire toate primejdiile și nu se retrage decât când învinge. Pildă sunt Slovacii. Ei trăesc aproape în aceleași împrejurări ca și noi, dar ne putem noi asemăna în privința simțămintelor mari fanatice cu aceștia?

A patra cauză e *creșterea rea*, ce se dă *în familia noastră* tinerilor în privința simțământului național. Cauza asta a fost amintită și de confratele S. Dan în reflecsiile sale asupra tinerimii noastre, reflexii pe cari — mărturisesc sincer — le-am trecut cu vederea fiindcă, întâmplător, n'am avut ocaziunea, să cetesc numerii respectivi ai »Gazetei«, dar pe cari le cunosc în estrasul din »scrisorile« confratelui Dobrescu. D-l Dan are toată dreptatea. Nu-i nimic mai adevărat ca faptul, că în foarte multe familii române se dă o creștere absolut greșită viitoarei generații. Cuvântul străin, care răsună în aceste familii, lectura streină care se desfășură la aceste vetre, cultura streină care se înfiripă în aceste cercuri familiare au o influință desastruoasă asupra sufletelor tinere, cari cresc in aceste familii.

Străbateți numai în aceste familii, — dacă se poate pe furiș fără sgomot, pentruca să nu fiți observați, — pentrucă altfel ați da naștere la temeri provenite din »prejudiții« — și veți fi amețiți de atmosfera turbure, ce stăpânește aceste vetre. Și mergeți și mai departe: faceți concluziunile logice, cari trebue să urmeze neapărat din o astfel de creștere. Nu veți ajunge imperative la convingerea, că aceste familii, sau mai bine aceste generații născute din astfel de familii, nutrind și păstrând aceleași vederi și aberațiuni, — *vor forma cu vremea caste întregi, cari vor eschide în parte sau de tot sau cel puțin vor falsifica puritatea ființei noastre naționale?*

Tot în legătură cu aceasta trebue, să spun, că nici școalele noastre nu-și împlinesc pe deplin chemarea. Intr'unul sau cel mult în două gimnazii se pricepe numai pe jumătate menirea generațiunei tinere, în celelalte această pricepere s'a coborât sub zero. Să nu mi se impute cumva, că ași pretinde să se facă în gimnaziile noastre politică. Asta ar fi o stupiditate, care n'ar avea alt rezultat decât nimicirea respectivului institut cultural. Dar în cadrele istoriei, în marginile literaturei române se pune oare destul pond pe creșterea în spirit național a elevilor? Nu. Hotărât nu. Din contră cunosc atâți tineri cari au terminat gimnazii românești și n'au idee de viața unui Iancu, de strălucirea spiritului unui Bărnuțiu, de munca fără hotare a unui Bariț, de rolul în viața noastră a unui Șaguna, a unui Șuluț, etc., cu toate că aceștia toți au jucat rol în istoria patriei noastre! Cine ar putea afirma, că astfel de prelegeri predate academic, cu tact și cu sânge rece și nepreocupat, n'ar avea loc în gimnaziile noastre, cu atât mai vârtos, că însuși procurorii maghiari au ajuns să recunoască, că Iancu a fost un luptător idealist?!... Mi s'ar reflecta, poate, că elevii găsesc toate acestea în bibliotecile respectivului liceu. Da, numai cât la asta îți trebue poftă de cetit și îndemn. Indemnul însă nu-l poate da decât profesorul, care trebue să-și facă din asta o datorie.

Cutez dară, să afirm, că în mare parte familia cu ignoranța ei și în parte și școala noastră — aceasta însă inconștiu — sunt cauzele desorientării tinerimei noastre.

(Va urma).

Imposanta adunare poporală din Brad.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

— Fine. —

La învitarea prezidiului i-a apoi cuvântul la ordinea zilei »situația politică« deputatul național al cercului Boroșineu, *Dr. Ioan Suciu.*

Indată prin primele sale cuvinte, prin care aduce adunării frățesc salut din partea fraților din cercul Ineului, d-l Suciu câștigă simpatia poporului ascultător.

Și ei »legați de glie« sunt ca voi. Și într'un elan de ispirație d-l Suciu explică poporului ce înseamnă »glia« Românului.

»Tot la un loc să fie fost cimiterele, mormințiii satelor voastre resfirate? De sigur că nu, ci schimbat'au locul îndată-ce mormințiii vechi plini erau. Cine ar fi acela, care să-mi arate un petec de pământ, unde pe sigur se poate susținea, că acolo *nu* zac osăminte d'ale moșilor-strămoșilor noștri!

Ș'apoi unde n'au fost morminți, acolo de sigur că au fost câmpuri de luptă, cari special aici între munți dese au fost.

Astfel abia mai poate exista pe aceste locuri mărețe un petec de pământ care să nu fie sfințit prin oasele și sângele părinților noștri, cari în decursul atâtor veacuri apuse s'au jertfit pentru țară și patrie.

Și chiar de-ar fi, și acel mic petecel de pământ udat este de mii de ori cu stropi de-ai sudorii crunte, cari au picurat de pe obrajii părinților noștri prinși la plug, lucrători în robotă în șirul veacurilor triste.

Nu-i glie, care să nu conțină un atom din oasele lor, din sângele lor și din crunta sudoare a iobăgimei.

De aceea-i Românul pretutindeni »legat de glie«, ce nu-i alta, decât cel mai curat patriotism.

Nicăiri popor mai cu pietate față de trecutul ținutului său și față de părinții săi jertfiți, nu este și de aceea cuvintele oratorului au pătruns adâncul inimei fiecăruia, ochii tuturora sclipeau de duioșie.

Cu o întorsătură d-l Suciu trece a arăta răul mare, care silește chiar și acest popor, altcum atât de strâns legat sufletește de glia strămoșească, ca să-și părăsească vatra și să ia calea spre America și alte țări.

Trece apoi la schițarea situației politice, care o face foarte nimerit, prin o asămănare.

»In multe comune s'a întâmplat una ca asta: Unul ori doi-trei bogătani, dedați la aceea, ca toate după voia lor să se întâmple în sat și tot hotarul numai spre folosul lor să rodească, — într'altele și acel abuz și-l permiteau, că ținea unul singur câte 50—80 capete de vită pe iarba comună. Simțind ei, că asta nu li se va suferi multă vreme și că încolțește între cei scurtați dorul d'a introduce și în păscuirea pășunei proporție dreaptă, adecă după pământ și după sarcinile purtate, — iată cum au isbutit a păcăli sărăcimea. S'au dus pe la cei mai slabi și mai rămași de pricepere și au cumpărat dela ei cu câte 10—30 floreni dreptul lor din pășunea comună. Aceștia sărmanii nici nu știau, ce vând ei. Destul că bogătanii nesățioși au ajuns a se putea ei făli, că azi cu drept folosesc singuri numai ei cu turmele lor pășunea, pentrucă e *singur a lor* numai cumpărată pe bani dela nepricepuți«.

Așa-i și cu drepturile cetățenești.

D-l deputat Suciu esplică apoi pe înțeles poporului nădejdile legate de introducerea votului universal și combate tendințele celor dela putere, cari ar dori să falsifice, prin diferite legi, votul universal promis.

»Vi-am amintit oasele strămoșești și sângele părintesc vărsat, cari au îngrășat ținutul vostru muntos. Să nu uitați însă, că întreaga Europa e presărată de oase românești, de oasele eroilor fără nume, cari în atâtea răsboaie, cari le-a purtat casa habsburgică cu țări străine, și-au dat viața pentru Stăpânul lor ocrotitor, pentru moși-strămoșii Regelui nostru glorios. Toți acei căzuți în luptă muriau cu nădejdea în sân, că în tine din credința lor către patrie și Tron o să răsară pe sama urmașilor lor: libertatea, asemenea îndreptățire în patria comună și prin aceste — frățietatea între popoare.

Să credem, să sperăm, că vremea s'a împlinit....

Incheie cu o apostrofare a celor prezenți îndemnând pe toți, ca la chemarea fruntașilor lor să-și împlinească fiește-care și pe viitor datorința sa de Român, demnă de trecutul acestui ținut.

Publicul mare ascultător a ascultat cu viuă atenție discursul d-lui deputat Suciu și l'a remunerat cu vii și dese aclamări.

După d-l Suciu a luat cuvântul părintele *Petru Rimbaș*, parochul Bradului, un tip de preot român vrednic, plin de iubire de neam și de însuflețire pentru idealurile naționale. D-l Rimbaș după o frumoasă motivare a prezentat adunării următorul proiect de concluz:

»Poporul român prezent în adunarea publică, ținută la 19 Aug. n. a. c. în Brad, dă din nou expresie dorinței și așteptării sale, că votul universal să fie cât mai urgent înarticulat în lege, și că acea lege să asigure tuturor cetățenilor țării drept de vot. egal, fără restrângeri, eserciat secret.

Introducerea sufragiului universal în formă nefalsificată și arondarea justă și proporționată a cercurilor electorale, le pretinde principiul egalității cetățenilor, care de va fi știrbit, temelia statului întreg va fi știrbită.

---

că aceasta clădire românească (muzeul modern dela Sibiiu trebuia lăsat pe mai târziu. Acuma avea așa o »schiță« de model!) azi încă este, și va! fi chiar mâne, dar poimâne muncitorii cu ziua iarăși vor avea de lucru la el.

V.

A doua ședință.

Precum știți, la adunările generale ale Asociației, a doua ședință nu-i tocmai așa o curată formalitate ca și cea dintâi. Când diferitele comisii își fac rapoartele de censurare asupra diferitelor rapoarte ale comitetului central, se poate încinge puțină discuție — câtă permit cele două trei ciasuri până la prânzul ademenitor, și neastâmpărul greu de potolit al comitetului învitat în dreapta și în stânga... Asemenea, se mai poate face nițică vorbă »neoficială«, și la sfârșit, sub titlul de propuneri.

Din nefericire însă, cum în viața particulară Românul are mania *ultimului* cuvânt, în viața publică are tocmai mania contrară: mania *primului* cuvânt! In urma acestei manii, la propuneri nime nu spune ce ar trebui spus, și la celelalte discuții spune tot ce n'ar trebui spus. Ei, ce să-i faci; dacă-i Român!

Decât, asta-i alta căciulă — felul *cum* discută Românul — acum e să spunem *ce* discută? Ce a discutat la Șimleu.

Cetiți raportul „Gazetei" în al doilea număr!

Găsiți acolo temele și punctele de vedere, cât se poate de precis. Acuma avem să stăruim numai asupra câtorva momente.

Pentru cei ce au mai rămas în vechea credință, că discuția este chestie de inteligență va fi interesant să afle, că trei părți din patru, a celor ce au luat parte la desbateri, au fost *preoți și învățători.* Dintre avocați, cari în alte părți »covârșesc«, cum s'ar zice, *aci* unul singur a spus un cuvânt hotărât și frumos — plătind taxa de membru pe viață! In alte părți, am zis, e chiar întors: ei fac vorba cea mai multă, ei »conduc« și ei sunt mai rar membrii pe viață.

La dreptul vorbind puteau fi și la Șimleu mai mulți ca și cel amintit, pe care de altfel îl chiamă Dr. Victor Deleu.

Ca să revin însă la preoți și la învățători, în faptul că ei au făcut mai cu seamă să fie discuție, iar nu »elita nouă«, nu știu ce vor vedea alții, dar între multe altele se poate ușor vedea și aceea: cât dela început stă încă Sălagiul în ale mișcărilor de deșteptare culturală! In adevăr, numai la începutul deșteptării noastre s'a mai putut constata aceasta situație normală: *să stea în fruntea unei mișcări acela care e mai chemat pentru a o săvârși!*

Și nu numai e chemat, dar e aproape *dator.*

Da, e dator. Astăzi încă numai o datorință morală. va să zică ușor de nebăgat în seamă, mâne însă o datorință *impusă*, o datorință fără de a cărei împlinire preotul nu va fi preot și dascălul nu va fi dascăl.

O cestiune asta — activitatea culturală, ce preotul va trebui tocmai în urma carierei sale s'o săvârșească, *dacă nu vrea ca „oficiul" lui să fie un oficiu fără de rost și de prisos,* — despre care se poate vorbi mult și nu în zadar, cu altă ocazie mai solemnă. De-ocamdată ne-am ocupat cu ea, numai fiindcă la Șimleu, cestiunea aceasta a fost obiect de vie discuție. Acolo însă ea n'a putut fi pătrunsă în adânc, fiindcă, vorba de mai nainte, comitetul era așteptat de amfitrioane îngrijite să nu li-se uște fripturile, și n'a putut fi pătrunsă în adânc mai vârtos fiind-că n'a îndrăsnit nimeni s'o pună cestiunea de tot deschis, fără înconjur, așa de verde cum e pusă în rândurile subliniate de mai la deal. Acolo s'au făcut numai aluzii, cam domoale. Acolo cei ce s'au adresat către preoți și învățători, s'au adresat cu rugăminți și cu »apelări«. Acolo s'a pus chiar *greșit* cestiunea, cerând un învățător *premii* d'a capo, pentru răspândirea culturei în popor.

Cetiți numai raportul, la care v'am îndreptat.

Mai aflați acum numai, că aceasta a fost cestiunea care a pasionat mai mult la a doua ședință. Și cu toate că asta a pasionat mai mult (bunăoară profesorul V. Ștefanica a vorbit foarte energic, aproape aspru) era totuși curios să vezi cum se ferea și unul și altul să spună tot ce avea la inimă. Măcar că avea foarte mult câte unul.

*

Era, de altmintrea, *lupta idealismului cu materialismul*, ce amenința să isbucnească. Auziai păreri timide: preotul și învățătorul nu-i dator să facă nimic dacă nu-i plătit *imediat* cu bani; și dacă-i dator nu e mai dator nici el decât alții. Auziai apoi pe ceilalți: ba, e dator!

Nici unii, nici alții însă nu știau să spună: *de ce* e dator, sau nu? Ori dacă o știau chiar, n'aveau tărie s'o spună încăpățînat! Timid, șovăitor, vorbea fiecare.

Adunarea decide înaintarea unei adrese în acest senz către casa deputaţilor. Cu compunerea acelei adrese încrede biroul, iar cu prezentarea pe deputatul cercului electoral«.

Această propunere s'a primit cu unanimitate între animate aprobări.

Fiind obiectele ordinei de zi rezolvite, d-l Dr. Ioan Papp, ca preşedinte al adunării rosteşte un scurt dar frumos cuvânt de încheiere în care roagă poporul adunat să părăsească locul adunării în ordine şi cu demnitate, — apoi laudă însufleţ'rea femeilor, în special a damelor române din Brad şi jur, cari au luat şi ele parte cu multă însufleţire la adunare, precum totdeauna lucră şi simţesc româneşte.

Incheierea adunării la 2¹/₄.

Deputatul Ioan Suciu a percurs în 20 August cu trăsura satele de pe drumul Brad—Băiţa—Deva şi în special de Băiţeni s'a despărţit cu promisia:

Nu peste mult întâlnire în Băiţa.

Raportorul.

„Fraternizare intre români şi unguri".

Sub titlul acesta cetim în »Bud. Hirlap« de azi următoarele: In ziua de Sf. Ştefan, »Uniunea corală ungară« a organizat o serbare la care a fost invitat şi corul societăţii corale ungare din Bucureşti. Odată cu acest cor au sosit, fiind invitaţi şi mai mai multe familii româneşti din România. Românii au vizitat împreună cu membrii societăţii corale ungare din Bucureşti curiozităţile din Budapesta şi au lunt parte şi la solemnitatea obicinuită a Sf. Ştefan."

Preşedintele Uniunei corale ungare din Ungaria aflând de bunele raporturi dintre românii şi ungurii din Bucureşti, a oferit aseară un banchet în onoarea bucureştenilor, banchet la care au fost invitaţi şi excursioniştii români. Seria toasturilor a fost deschisă de d. Iosef Zseny, preşedintele uniunei corale ungare din Budapesta, care a salutat pe români ca pe membrii unei naţiuni cu care ungurii au trăit în raporturi de alianţă pe timpul principelui Georg Rakoczy, raporturi cari au slăbit însă acum *din; cauza urei provocate de anumite cercuri în mod artificial.*

Oratorul constată însă din faptul, că salută şi români în cercul societăţii ungare din Bucureşti, că în cercurile societăţei române n'a *dispărut încă amintirea luptelor comune dintre unguri şi români.* Constată în acelaş timp faptul înbucurător, că găseşte şi dincolo de Carpaţi adepţi ai ideei, *după care cele două naţiuni vecine sunt prea legate întru apărarea drepturilor lor naţionale şi de stat ca să renunţe la amiciţia dintre ele.*

La acest salut a răspuns d. Dumitru *Stătescu* în terminii următori:

»In urma apelului societăţii corale ungare din Bucureşti au venit să viziteze Budapesta şi mai mulţi funcţionari şi industriaşi români. Ne bucură, că putem fi aci şi că *ne am putut convinge de simpatia ce o aveţi pentru noi*, *convingerea pe care o vom păstra la reîntoarcerea noastră în patrie.* Doresc, ca şi d-voastră să ne ţineţi în această bună amintire«.

Toastul, zice »B. H.« a fost salutat cu aplauze furtunoase şi muzica şi corul societăţii au intonat marşul lui Rakoczy.

A vorbit apoi d. Nic. Constantinescu, care a preamărit cântecul maghiar, zicând între altele, »că n'a auzit încă un cântec asemenea celuia ce l'a auzit acum şi n'a văzut încă naţiune care să se entuziasmeze pentru un cântec, ca naţiunea ungară«. Toastul a fost salutat cu mare entuziasm. Capela a intonat apoi un cântec românesc, care a provocat de asemenea furtuni de aplauze. Au mai urmat apoi şi alte toasturi de ambele părţi.

»Intre pâhare« — se spune multe... verzi şi uscate.

STIRILE ZILEI.

— 11 August v.

Ziua naşterii Maj. Sale Monarchului a fost serbată cu mare pompă bisericească în Sibiu şi Blaj. In catedrala din Sibiiu s'a oficiat serviciul divin de însuşi I. P. S. Sa Mitropolitului Ioan Meţian cu mare asistenţă. In Blaj s'a celebrat sf. liturgie din partea Veneratului Capitlu şi s'a dat în curtea Escelenţei Sale Mitropolitului Mihali o masă festivă. I. P. S Sa n'a luat parte la serbare fiind cam bolnav.

Congresul studenţilor români. Din Iaşi se anunţă că congresul studenţesc va avea loc cu siguranţă la Iaşi în zilele de 7 şi 8 Septemvrie v. Se crede că vor participa 400 de studenţi români din toate ţările locuite de români. Şedinţele vor avea loc la teatrul naţional. Se crede că vor sosi în Iaşi şi d-nii Delavrancea şi Maiorescu, cari vor ţine studenţilor câte o conferenţă cu subiect naţional.

La alergarea de cai aranjată acum două săptămâni de ofiţerii escadronului de cavalerie staţionat în Râşnov a obţinut — precum ni-se comunică — premiul prim d-l sublocotenent Zeno *Puşcariu*, care a câştigat premiul prim în acest an şi la alergările din Sibiiu. Tânărul oficer român este fiul d-lui jude de curie i. p. Dr. I. Puşcariu.

Noui metropolii în Macedonia. Din Constantinopol se anunţă că exarchatul bulgar pregăteşte o notă către Poartă, pentru a cere conform firmanului din 1870 şi în baza demersurilor făcute de exarhat, aprobarea creărei unui sinod. In această notă se va exprima apoi dorinţa de a se înfiinţa 10 noui mitropolii în Macedonia şi vilaetul Adrianopole. Actualmente sunt în Macedonia 7 metropolii bulgare.

Pentru masa studenţilor români din Braşov s'au făcut următoarele contribuiri: d-l Petru *Scheeser* suma de 20 cor. în loc de cunună pe mormântul regretatului *Tache Stănescu*; d-l *Axente Moşoiu* notar în Bran 10 cor. în loc de cunună pe mormântul nepoatei sale Elisa Matei n. Comaniciu şi banca »Şercăiana« din Şercaia 50 cor.

Primească generoşii donatori sincerile noastre mulţămite. — *Direcţiunea şcoalelor medii gr. or. rom. din Braşov.*

Necrolog. Ni-se comunică că Sâmbătă a încetat din viaţă Alchibiade *Sardelly*, directorul celui mai vechiu ziar grecesc din Bucureşti »Iris« în etate de 42 ani, stabilit în urma conflictului greco-român în Braşov.

Dela magistratul oraşului primim spre publicare următorul avis: In timpul din urmă consumul de gaz atât pentru iluminare cât şi pentru industrie s'a urcat foarte tare, încât tot gazul ce se produce în uzina de gaz orăşenească cu aparatele şi maşinăriile esistente — se vinde de nu rămâne nici un prisos Facem deci atenţi pe toţi aceia, cari intenţionează a instala de nou respective a întroduce gaz fie pentru iluminare, fie pentru vreo industrie, că pentru instalaţiuni nouă de gaz nu se mai poate da gaz, până ce nu se va reconstrui uzina de gaz ezistentă respective până ce nu se va reedifica uzina de gaz orăşenească după cum s'a plănuit deja. Asupra acestei cestiuni va decide on. reprezentanţă orăşenească.

Opera »Quo vadis«. Se ştie că romanul lui Tolstoi »Invierea« a fost dramatizat, de asemenea s'a făcut din el şi libret pentru operă. E vorba ca şi din *Quo vadis?* al lui Sienkievicz să se facă o operă muzicală. Intâiul care a apărut în public cu o dramă Quo vadis? a fost fiul Sahrei Bernardt, iar după el marele duce rus Constantin Constantinovici. Dânsul a publicat anul trecut o dramă »Quo vadis?« Acum Henri Cain a scris pentru Jean Nougis un libret pentru o operă »Quo vadis? Opera va fi reprezentată în Monte Carlo în stagiunea viitoare.

400 lucrători escluşi dela muncă. Din Budapesta se anunţă că între lucrătorii şi patronii fabricelor de cherestea s'a deschis de mult o puternică campanie. Patronii au respins toate cererile lucrătorilor pentru îmbunătăţirea situaţiei lor, ameninţându-i cu excluderea totală dela lucru. Acum patronii aflând că lucrătorii ţin conferenţe pentru ai s'li să le mărească salariile şi-au pus planul în aplicare. Sunt escluşi dela muncă 4000 lucrători. E de prevăzut o luptă puternică, deoarece lucrătorii sunt hotărâţi să nu cedeze până nu li-se vor împlini cererile.

Mişcarea tinerilor ruşi. La departamentul poliţiei din Petersburg s'au primit denunţări cum că în urma succesului reportat de mişcarea tinerilor turci, au început să se formeze şi în Rusia comitete de tineri ruşi cari îşi propun să facă propagandă revoluţionară în armata rusă. Poliţia a făcut număroase arestări şi perchiziţiuni în legătură cu acest denunţ. Mişcarea revoluţionară prinde teren din ce în ce mai mare în armată.

Telefonul fără fir. »Kölnische Zeitung« află din New-York, că directorul societăţii radio-telefonice Duforest a iscălit un tratat cu guvernul francez spre a lega prin telefonul fără fir turnul Eiffel de 300 de metri din Paris cu edificiul »Abletesse« din New-York. care are 46 etaje. Ministrul de războï a primit acest tratat, şi acest telefon va fi pus în activitate după doi ani.

✝

Adânc întristaţiii: Victoria şi Mihail T. Stănescu cu copiii: Hareti, Mihail, Marioara, Gheorghe, Dimitrie; Zoe şi Gheorghe T. Stănescu cu copiii: Gheorghe, Ionel; Maria şi Dr. Ioan Cloaje; Ecaterina şi Inginerul Aurel Beleş cu copiii: Ionel, Aurel; Elena şi Inginerul Vasile T. Stănescu cu copii: Ionel, Vasile; Lucreţia şi Dr. Dimitrie T. Stănescu; Elena şi Dr. Iosif Blaga cu fiica lor Marioara; Sofia şi Dr. Eudoxiu Procopovici; Eugenia şi Dr. Isidor Bodea cu copiii: Eugen şi Cornel, Hareti şi Dr. Mindor Bendevski; Maria G. Stănescu, familiile Mihail G Stănescu, Nicolae Stoicescu, Maria G. Bureţia, Vasile G. Bureţia, Theodor C. Manciu au durerea a vă anunţa încetarea din viaţă în ziua de 7 August c. orele 10 p. m. după lungi şi grele suferinţe a prea iubitului lor

Tache Stănescu

comerciante

în etate de 78 ani.

Şi vă roagă să binevoiţi a asista la ceremonia funebră, care se va oficia Sâmbătă în 9 August. orele 4 p. m. Cortegiul funebru va porni dela locuinţa sa din Str. Goleşti Nr. 22 la biserica Sf. Vineri şi de acolo la cimitirul Viişoara.

Ploeşti, August 1908.

intră în punga negustorului. Făcând socoteala societatea a constatat, că în fie-care an publicul bavarez e frustrat de 5 milioane franci.

Kölnische Zeitung ne dă o dovadă de activitatea acestei societăţi studenţeşti: un chelner a fost pedepsit cu 8 luni închisoare şi 1000 mărci amendă.

Iată un frumos exemplu. Publicul e, se vede, peste tot deprins ca în lucrurile cu cari îşi face de cap să nu pretindă să i-se respecte dreptul său. Destul de rău.

Societăţi similare ar trebui să se facă şi pe la noi — şi nu împotriva »halbelor« goale, ci şi împotriva tuturor beuturilor *botezate.*

*

Un delegat la congresul de pace, care se ţine în Londra, a propus *să se suprime toate jucăriile de copii cu caracter milităresc*, adecă: soldaţi de plumb, săbii, pusti, căşti, tunuri etc.

Ar fi însă cam greu să te pui împotriva lor, împiedecând publicul de a mai cumpăra aceste arme primejdioase... Pe de altă parte ar fi greu să le opreşti din comerţ — fiind-că în cazul acesta ar ajunge la adevărata înflorire negoţul de contrabandă cu căluşei şi cu puşti. Pentru ca să poţi face o asemenea mare schimbare, trebuie să stai de vorbă mai întâi cu cei interesaţi, cu copii, prin excelenţă milităroşi.

După cum se vede, cestiunea întâmpină în rezolvarea ei mai multă greutate, decât se presupunea. Antimilitariştii s'ar mai putea adresa părinţilor, interesaţi din punctul de vedere economic — şi chiar atunci s'ar putea începe operaţia înlăturându-se deocamdată numai armele cele mai primejdioase, cum sunt tunurile şi puşculiţele, iar trompeta şi calul ar mai putea rămâne, nefiind deocamdată primejdia tocmai ameninţătoare.

M.

Glume.

— Unde pleci vara asta?
— La Câmpulung.
— De ce nu la Sinaia?
— Fiind-că atunci era să mă întrebi de ce nu plec la Câmpulung!

*

Un proprietar dela Constanţa îşi recomandă vila unor vizitatori cari veniseră s'o închirieze.

— Şi băgaţi de seamă, dacă odaia asta ar avea fereastră în fund... s'ar vedea marea!

*

— Cum! tu vorbeşti cu această secătură?

— Da, ştiu bine... e o canalie... dar este atât de bine crescut!...

ULTIME ŞTIRI.

Gablonz, (Boemia) 24 August. Aseară au avut loc numeroase ciocniri între Germani şi Cehi. Ştiri din isvor german arată că Cehii au fost provocatorii scandalului tăbărând cu bastoanele asupra Germanilor. Mai mulţi Cehi au fost arestaţi. S'au găsit la dânşii pietre şi bastoane.

Constantinopol, 24 August. Pe câmpul Libertăţei se va ridica un monument pentru comemorarea restabilirei constituţiei. Pe acest monument vor figura şi numele junilor turci, cari au luptat pentru schimbarea situaţiei, între cari şi Niazi-bey şi Enver-bey.

Constantinopol, 24 August. Poarta a cerut învoirea guvernului român spre a numi pe directorul biroului de corespondenţă la ministerul de esterne Sefa bey ca ministru Turciei la Bucureşti.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Parcă ţinea mai mult să dea de ştire celuilalt: uite, sânt şi eu aci, — dar ce anume vreau, singur nu ştiu.

Eu unul aş preferi să se ia de cap idealismul cu realismul, decât »lasă-mă ca să te las«. ce adăposteşte o completă nefacere. Ce folos de *de*sinteresare dacă n'o mai poţi deosebi de *ne*interesare.

*

Tot aşa un moment de încleştare sufletească a fost acela, când un învăţător vorbea de cearta între preot şi învăţător, ca de o piedecă a activităţii culturale la sate. Iarăş se vedea pe faţa tuturora grija nu cumva să se înciripe o discuţie mai aprinsă, o ceartă. Presidentul însă a ştiut-o înăbuşi în germene.

(Mă plâng aci, de neorânduială, ca să nu zic mai mult, cum se fac discuţiile cu astfei de prilejuri!!)

De-aceeaşi soarte avu parte încă o temă. Tema sulevată de părintele Pătcaş: de a căuta să promovăm *interesele materiale* ale ţărănimei prin »Astra«, dacă vrem să o câştigăm pentru »Astra«!! Aceleaşi cauze. Tema prea timid susţinută, groază de discuţie, graba cea mare de a trece mai departe. Zău, păcat de treabă. Va veni o vreme, când problema atinsă de părintele Pătcaş, va stârni încă multe valuri!!

Peste tot acestei şedinţe de a doua zi trebue să i-se dea toată importanţa şi tot răgazul. Altfel îşi perd tot rostul adunările generale. Dările de seamă se pot face şi controla tot aşa de bine, chiar mai bine, şi în scris, de-acolo din Sibiiu. La şedinţele acestea, trebue să se facă cât de multă — *discuţie*! Chiar o încăierare mai bucuros, decât lipsa discuţiei!

A doua şedinţă deci nu trebue strâmtorată între orele 10—12 înainte de amiazi, ci lăsată pe toată înainte de amiază şi dacă e nevoie şi toată după ameaza.

Trebue dat teren discuţiei, mai cu seamă între împrejurările de acum. In presă, la noi nu se mai pot porni largi discuţii serioase. Cauzele — să rămână. Chiar dacă se pornesc, şi se iveşte o ide e nouă, ea nu se poate impune. Când ar fi să se ia hotărâre — la adunarea generală — discuţia tot ar trebui luată iarăşi dinainte. Va să zică tot acolo ajungem.

Inche'em cu dorinţa mai multora: pe viitor mai mult timp pentru discuţii, şi în discuţie poziţii mai hotărâte!

S. C. D.

Varietăţi.

S'au găsit oameni, cari să protesteze împotriva *falşelor pahare pline cu bere.* Studenţii bavarezi nu mai voiesc să bea din paharele cari au două părţi bere şi una gulerul de spumă.

S'a şi format o societate între tinerimea universitară, care respectă şi pe Bachus între zeii antici, o societate împotriva gulerelor de spumă, care de obiceiu

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1907 4 August	Activ:	1908 21 Iulie	1908 2 August
111.226,800	78249300 Reser. metal. aur 87775860 / 32977500 „ Trate aur 37300000	125.205,009	125.075,860
1.162,157	Argint și diverse monede	861,968	756,691
80.993,771	Portofoliu Român și străin.	54.945,584	64 392,989
10.271,550 / 23.206,285	*Impr. contra efec. publice 8381800 / „ „ „ în cont-corent 17450707	25 973,798	25 835,507
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
15.806,084	Efectele fondului de reservă . . .	15 480,553	15.480,553
3 253,121	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.216.621	3 216,621
5.893,177	Imobile	5 953,521	5.953,537
638 042	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	700.008	700.008
206.900	Cheltueli de Administrațiune . . .	199,209	210.232
110 565,749	Depozite libere	110.085,509	110.201.809
21.102,500	Conturi curente	23.822,147	18 291 657
24.936 972	Conturi de valori	26.492,694	26.031,121
421 263,002		404.936.545	408.128,609
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000.000	12.000,000
23 051,453	Fond de rezervă	24.928.807	24 928 807
3.473,646	Fondul amortis. imob. și material .	3.734,034	3.734.034
269.732,390	Bilete de Bancă în circulațiune . .	251 746,930	254 753 770
2.077,070	Profituri și pierderi	2.190,642	2.190,642
362.694	Dobânzi și beneficii diverse . . .	250 623	319,547
110 565 749	Depozite de retras	110 085,509	110.201 809
421.263 002	Scomptul 5% / * Dobânda 5½%	404.936,545	408.128 609

Nr. 13849—1908.

Publicațiune.

La administrațiunea silvanală orășenească din Zizin-Șanț este de ocupat un loc vacant de pădurar Cl. II.

Plata anuală este de 500 cor., dreptul provăzut în §. 116 a statutului de organisare orășenesc, adecă dreptul de quinquenalii fixate cu 100 cor.. bani de cuartir sau cuartir în natură; haine în natură; pauşal de 12 cor. pentru cisme și 24 metri lemn de fag.

Aplicarea se face provisoriu pe un an de zile; dacă însă serviciile prestate sunt multămitoare, atunci îndată urmează aplicarea definitivă.

Petenții, cari posed esamenul de pădurariu, să-și scrie rugările cu mâna proprie și arătând cari limbi le cunosc și alăturând și atestat de moralitate și altul despre sănătatea fizică — să-și presente rugările — adresate către Magistrat — la oficiul silvanal orășenesc cel mai târziu până la 15 Septemvrie 1908.

Brassó, în 15 August 1908.

Magistratul orășenesc.

Nr. 12836/1908.

Publicațiuna unei licitațiuni cu oferte.

Spre a da în antreprisă **refacerea** sau **repararea drumurilor** din cotitura Mare și după Inișie pentru care s'a proiectat suma de 5928 cor. 75 fileri

Se va ținea licitațiune cu oferte în **3 Septemvrie 1908 la 10 oare a. m** în localul de percepțiune economic a Magistratului, în care locu până la ziua de licitație se pot ceti și condițiunile licitațiunei totdeauna înainte de amiazi dela 8—12 oare.

Brassó, în 13 August 1908

292,1—1 *Magistratul orășenesc.*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.